

vahingon laadun selvittämiseksi oli palokunnan henkilöstön suhteen sovittu kaupungin ja ao. vakuutusyhtiön välillä (2.4. 252 §).

5. TERVEYDEN- JA SAIRAAHOITOA KOSKEVAT ASIAT

Terveydenhoito sekä sairaanhoito sairaalain ulkopuolella

Terveydenhoitolautakunnan ja sen toimiston sekä terveystalojen valvonnan eri tileillä olevia v:n 1951 talousarvioon kuuluvia määrärahoja saatiin ylittää yhteensä 5 406 464 mk; edelleen saatiin ylittää ko. pääluokkaan kuuluvia kaupunginhallituksen käyttövaroja 67 128 mk (20.2. 159 §, 5.3. 190 §).

Eräiden terveydenhoitolautakunnan ja huoltolautakunnan alaisten virkojen siirtämistä ylempään palkkaluokkaan koskevat vt Vilkemaan ym. aloitteet päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi (18.6. 478 §, 2.7. 506 §).

Kotisairaanhoitotoimistoon päätettiin v:n 1953 alusta lukien palkata 17 tp. aluehoitajaa 25. palkkaluokan mukaisella palkalla (3.9. 540 §).

Äitiys- ja lastenneuvolain Kaivopuiston, Länsi-Pakilan ja Pukinmäen piiriin päätettiin perustaa kaupunginkätilön virat sekä Herttoniemen, Käpylän, Lauttasaaren, Maunulan II ja Vartiokylän II piiriin terveystalon virat, jotka kuuluivat 25. palkkaluokkaan sekä äitiys- ja lastenneuvolain kansliaan 20. palkkaluokkaan kuuluva toimistoapulaisen virka. Virat perustettiin v:n 1953 alusta lukien (17.9. 592 §).

Äitiys- ja lastenneuvolain v:n 1951 talousarvion eri tileillä olevia määrärahoja saatiin ylittää yhteensä 7 253 924 mk (20.2. 159 §, 5.3. 190 §).

Kenraali Mannerheimin Lastensuojeluliiton Haagan osaston taholta oli kiinnitetty kaupungin huomiota siihen, että Haagan äitiys- ja lastenneuvola toimi erittäin vaikeissa olosuhteissa. Samalla oli ehdotettu, että liitto saisi palauttaa takaisin tontin, jonka kaupunki sille aikanaan oli lahjoittanut terveystalon rakentamista varten, koska liitolla oli rakennustarkoituksia varten vain n. 1 milj. mk, jolla summalla rakentamista ei voitu toteuttaa. Samalla oli liitto ilmoittanut olevansa halukas lahjoittamaan mainitun 1 milj. mk tarkoituksen toteuttamista varten. Kaupunginvaltuusto päätti purkaa Kenraali Mannerheimin Lastensuojeluliiton Haagan osaston kanssa tehdyn vuokrasopimuksen, joka koski korttelin n:o 29088 tonttia n:o 5 sekä ottaa kiitollisuudella vastaan tarjotun 1 milj. mk:n lahjoituksen Haagan terveystalon rakentamista varten. Samalla päätettiin ilmoittaa, että Haagaan v:n 1953 rakennettaviksi suunnitelluissa rakennuksissa tultaisiin varaamaan huonetilaa äitiys- ja lastenneuvolaa sekä lastentarhaa ja kaupunginkirjaston sivukirjastoa varten (17.12. 812 §).

Tuberkuloosihuolto. V:n 1951 talousarvion tuberkuloosihuollon eräitä määrärahoja saatiin ylittää yhteensä 2 753 985 mk (20.2. 159 §, 5.3. 190 §).

Sielullisesti sairaiden huoltolaitokset. II kaupunginlääkärin virkaan valittiin ylilääkäri E. J. Lehtosuo, jonka jälkeen lääkintöhallitus antoi hänelle virkamääräyksen ko. virkaan toukokuun 1 p:stä lukien (20.2. 128 §, 2.4. 244 §).

Kun uuden mielisairaslain ja lääkintöhallituksen sen perusteella antamien määräysten johdosta ei sielullisesti sairaiden vastaanottoasemalle saanut ottaa potilaita ilman, että lääkäri on täyttänyt mielisairaalaan ottamista varten määrätyn M-lomakkeen, olivat päivystäjinä toimineet lääkärit pyytäneet palkkiota ko. lomakkeen täyttämisestä, joka vastasi esim. henkivakuutuslausunnon kirjoittamista, mistä maksettiin 800 mk:n palkkio. Kaupunginvaltuusto oi-

keutti terveydenhoitolautakunnan suorittamaan päivystäville lääkäreille palkkiona mielisairaslain edellyttämän M-lomakkeen täyttämistä 400 mk niissä tapauksissa, joissa muukin lääkärinpalkkio maksetaan kaupungin varoista (3.9. 549 §).

Sielullisesti sairaiden huoltolaitosten v:n 1951 talousarvion eri tileillä olevia eräitä määrärahoja sallittiin ylittää yhteensä 2 230 818 mk (20.2. 159 §, 5.3. 190 §).

Veneeristen tautien poliklinikat. Kaupunginvaltuusto päätti lakkauttaa v:n 1953 alusta veneeristen tautien poliklinikkain kaksi apulaislääkäriä virkaa, yhden sairaanhoitajan ja yhden toimistoapulaisen viran. Virat kuuluivat vastaavasti 29., 22. ja 20. palkkaluokkiin. Edelleen kaupunginvaltuusto päätti muuttaa kahden I apulaislääkäriä viran nimityksen alilääkäriä viraksi, joissa pätevyysvaatimuksena on erikoistuminen sukupuolitauteihin sekä kahden II apulaislääkäriä viran nimityksen apulaislääkäriä viraksi (3.9. 539 §).

Veneeristen tautien poliklinikkain v:n 1951 talousarvioon kuuluvia eräitä määrärahoja saatiin ylittää yhteensä 686 056 mk (20.2. 159 §, 5.3. 190 §).

Kouluhammasklinikan Lapinlahdenkadun alueklinikkaan päätettiin v:n 1953 alusta lukien perustaa kaksi 24. palkkaluokkaan kuuluvaa kouluhammaslääkäriä virkaa ja yksi 18. palkkaluokkaan kuuluva vahtimestarin virka (17.9. 592 §).

Kouluhammasklinikan v:n 1951 talousarvioon kuuluvia eräitä määrärahoja päätettiin sallia ylittää yhteensä 4 264 446 mk (20.2. 159 §, 5.3. 190 §).

Kouluhammasklinikan perustaminen Meilahden kansakouluun, ks. s. 48.

Oppikoululaisten hampaiden hoidosta kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen tekemään Kenraali Mannerheimin Lastensuojeluliiton Helsingin osaston kanssa seuraavan sopimuksen:

1) Kenraali Mannerheimin Lastensuojeluliiton Helsingin osastolla on oikeus korvauksetta käyttää keskushammasklinikan ja Kallion alueklinikan huoneistoja oppikoululaisten hampaanhoitoon klinikan esimiehen määrääminä aikoina, jolloin niitä ei tarvita kaupungin omiin tarkoituksiin;

2) osasto saa myös korvauksetta käyttää klinikoitten kalusteita, hampaanhoitovälineitä ja -aineita sekä liinavaatteita;

3) osasto palkkaa tarkoitusta varten tarpeelliset hammaslääkärit, jotka terveydenhoitolautakunta hyväksyy, sekä muut toimihenkilöt;

4) sähkövirran käytöstä hampaanhoitoon ja valaistukseen ei peritä maksua, mutta siivouksesta osasto huolehtii omalla kustannuksellaan;

5) osasto on velvollinen antamaan vuosittain terveydenhoitolautakunnalle selostuksen oppikoululaisten hampaanhoidosta ko. klinikoissa.

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti vapauttaa ko. lastensuojeluliiton maksamasta korvausta aikaisempina vuosina käytetyistä tarveaineista (3.9. 554 §).

Maidontarkastamo. Terveydenhoitolautakunta oli ehdottanut maidontarkastamon taksojen korottamista, koska ne oli viimeksi vahvistettu v. 1950 ja sen jälkeen oli kustannuksissa tapahtunut huomattava nousu. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä maidontarkastamon taksan korottamisen ehdotuksen mukaisesti ja lääninhallitus vahvisti kaupunginvaltuuston ehdotuksen (18.6. 449 §, 3.9. 525 §, kunn. as.kok. s. 138).

Kaupunginvaltuusto päätti perustaa toukokuun 1 p:stä lukien takavarikoidun ja maidontarkastamon yhteiseen laboratorioon 42. palkkaluokkaan ja III kielitaitoluokkaan kuuluvan laboratorioeläinlääkäriä viran ja myöntää erinäisiin hallintomenoihin kuuluvista ao. määrärahoista 459 120 mk ko. palikan maksamista varten kertomusvuonna (19.3. 206 §).

Eläinlääkintöosaston ja maidontarkastamon eräitä v:n 1951 talousarvioon kuuluvia määrärahoja sallittiin ylittää yhteensä 3 029 848 mk (20.2. 159 §, 5.3. 190 §).

Terveydellisten tutkimusten laboratorion v:n 1951 talousarvioon kuuluvia määrärahoja saatiin ylittää yhteensä 493 039 mk (20.2. 159 §, 5.3. 190 §).

Ammattientarkastus. Ammattientarkastaja I. Mäenpään pyydettyä eroa virastaan huhtikuun 30 p:stä lukien oli virka julistettu haettavaksi ja siihen nimitettiin diplomi-insinööri M.-L. Lieto viiden vuoden ajaksi. Vaalista ilmoitettiin valtion ammattientarkastuksen I piiriin (19.3. 216 §, 1.10. 622 §).

V:n 1951 talousarvion eri tileillä olevia määrärahoja sallittiin ylittää yhteensä 740 530 mk (20.2. 159 §, 5.3. 190 §).

Asuntojentarkastuksen v:n 1951 talousarvion tilillä Sääntöpalkkaiset virat olevaa määrärahaa sallittiin ylittää 822 655 mk (5.3. 190 §).

Desinfiomislaitos. Kaupunginvaltuusto päätti, että v:n 1950 talousarvioon merkityn ja v. 1951 käytettäväksi myönnetyn desinfiomislaitoksen uuden toimitalon sisustamista varten tarkoitetun 2 milj. mk:n määrärahan säästö 757 266 mk saatiin siirtää kertomusvuonna käytettäväksi (20.2. 154 §).

Desinfiomislaitoksen v:n 1951 talousarvioon kuuluvia eräitä määrärahoja päätettiin sallia ylittää yhteensä 2 064 940 mk (20.2. 159 §, 5.3. 190 §).

Liitosalueen kaivovesien laadun tutkiminen. Vt Saarinen ym. olivat loka-kuun 10 p:nä 1951 tehneet aloitteen, jossa ehdotettiin epidemiavaaran välttämiseksi liitosalueen kaivojen kunnan tutkimista ja sellaisten kaivojen sulke-
mistä, jotka olivat vaarana yleiselle terveydelle. Terveystieteelliset tutkimukset oli ehdottanut 500 000 mk:n määrärahan myöntämistä ko. tutkimuksen suorittamista varten. Valtuusto myönsikin yleisen kunnallishallinnon pääluokan yleisistä käyttövaroistaan mainitun summan liitosalueen kaivojen kunnan ja niiden veden laadun tutkimista varten (20.2. 137 §).

Avustukset. Helsingin Yliopiston oikeuslääketieteelliselle laitokselle myönnettyä määrärahaa päätettiin sallia ylittää 172 085 mk (20.2. 159 §).

Sairaalat

Sairaaloiden poliklinikoiden taksan täydentäminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa kaupungin sairaaloiden poliklinikoiden taksan 7. kohdan sekä vahvistaa taksaan uuden 9. kohdan (23.4. 295 §, kunn. as.kok. s. 78).

Myöhemmin kaupunginvaltuusto vielä päätti väliaikaisesti muuttaa poliklinikoiden taksan olympiakisojen ajaksi siten, että sairaalapoliklinikoilla saatiin heinäkuun 15 p:n ja elokuun 15 p:n välisenä aikana järjestää vastaanottoja ulkomaalaisia ja vieraskuntalaisia varten, joilta saatiin periä 400 mk jokaiselta käynniltä. Päätös alistettiin lääninhallituksen vahvistettavaksi (2.7. 490 §).

Sairaalavirastoon ja eri sairaaloihin perustettujen uusien virkojen palkkaus. Kaupunginvaltuusto päätti siirtää sairaanhoidon pääluokan sairaalalautakunnan ja eri sairaaloiden ao. tileille ne summat, joita tarvittiin eräiden uusien virkojen palkkaukseen ja joita varten määrärahat kertomusvuoden talousarviossa oli varattu yleisen kunnallishallinnon pääluokan palkkalautakunnan lukuun kuuluvalla tilillä Palkkiot, yhteensä 19 004 200 mk. Samalla kaupunginvaltuusto päätti, että kulkutautisairaalan ja tuberkuloosisairaalan lakkautettujen sairaanhoitajan virkojen säästävät palkat saatiin käyttää perustettujen uusien virkojen palkkaukseen (23.1. 67 §).

Sairaanhoitajien palkkojen tarkistaminen, ks. s. 11.

Sairaalan alemman henkilökunnan palkkauskysymys. Viranhaltijain kuop-pakorotusta koskevaa kysymystä valmistellessaan oli palkkalautakunta ehdot-tanut, että sairaalalautakunnan tehtäväksi annettaisiin tutkia alemman henki-lökunnan palkkausta, jolloin olisi otettava huomioon valtion sairaalain maksa-mat ns. vuokra-avustukset. Sairaalalautakunta ei ollut kannattanut vuokra-avustuksen myöntämistä, koska se asettaisi sairaalain viranhaltijat poikkeus-asemaan muihin viranhaltijoihin nähden. Asiaa tarkistettaessa oli sitäpaitsi todettu, että kaupungin sairaalain viranhaltijain palkat, eräitä poikkeuksia lu-kuun ottamatta olivat paremmat kuin valtion vastaavain viranhaltijain. Myös palkkalautakunta oli esittänyt, että asiassa ei ryhdyttäisi enempiin toimenpi-teisiin. Kaupunginhallitus oli sittemmin pyytänyt sairaalalautakunnalta uutta lausuntoa siitä, olivatko ne virkanimikkeet, joiden kohdalla valtio maksoi korkeamman palkan kuin kaupunki, täysin verrattavissa toisiinsa. Lautakunta oli huomauttanut, että ko. virat, joihin kuuluivat sairaanhoitajakoulun johta-jatar ja oppilaskodin hoitajat, sairaalain pesuapulaiset, keittäjät ja leipojat, olivat täysin verrattavissa toisiinsa. Uudessa lausunnossaan oli palkkalauta-kunta huomauttanut, että lokakuun 1 p:nä 1950 voimaan tulleen kuoppakorotuk-sen ansiosta olivat ainoastaan pesuapulaisten palkat valtion maksamia palkko-ja alhaisemmat. Samalla oli palkkalautakunta ehdottanut, että eri sairaalain pesuapulaisten palkkoja korotettaisiin yhdellä palkkaluokalla. Saatujen selvi-tysten perusteella kaupunginhallitus katsoi, ettei ollut aihetta ottaa käytäntöön ehdotettua vuokra-avustusten maksamista, mutta ehdottanut että sairaaloiden ja huoltolaitosten pesuapulaisten palkat korotettaisiin yhdellä palkkaluokalla. Kaupunginvaltuusto päätti palauttaa asian uudelleen kaupunginhallituksen käsi-teltäväksi (23.1. 65 §).

Sairaaloiden ruokalanhoitajan ja ruokalan apulaishoitajan virkanimikkeet päätettiin muuttaa emännäksi ja apuemännäksi (2.4. 250 §).

Ateriamaksujärjestelmän käytäntöön ottaminen kaupungin sairaalain ja kunnalliskodin henkilökunnan ruokaloissa. Kaupunginvaltuusto päätti, että kau-pungin sairaaloiden ja kunnalliskodin ruokaloissa on siirryttävä ateriamaksu-järjestelmään heinäkuun 1 p:stä lukien. Kaupunginhallituksen tehtäväksi an-nettiin ryhtyä tästä aiheutuviin toimenpiteisiin (23.4. 297 §).

Määrärahat. Sairaalalautakunta oikeutettiin siirtämään v:n 1951 talousar-vioon kulkutautisairaalan ja Kivelän sairaalan kalustonhankinta- ja kunnossa-pitotileille syntyneiden säästöjen yhteisumma 11 721 949 mk kertomusvuon-na käytettäväksi sekä v:n 1950 tilillä olleen määrärahan v:lle 1951 siirretys-tä säästöstä 456 164 mk kertomusvuonna käytettäväksi (6.2. 112 §).

Marian sairaala. V:n 1953 alusta päätettiin Marian sairaalaan perustaa seuraavat uudet virat: 38. palkkaluokkaan kuuluva alilääkärin virka, 22. palk-kaluokkaan kuuluva laboratorioapulaisen virka, 18. palkkaluokkaan kuuluva keskuksenhoitajan virka ja 4 apumiehen virkaa sekä 11. palkkaluokkaan kuulu-vat 2 sairaala-apulaisen virkaa ja 1 keittiöapulaisen virka (1.10. 625 §).

V:n 1953 alusta lukien päätettiin Marian sairaalassa lakkauttaa 3 hiero-
jan virkaa ja perustaa niiden tilalle kolme 22. palkkaluokkaan kuuluvaa lää-
kintävoimistelijan virkaa (23.4. 280 §).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä sairaalalautakunnan ehdotuksen Marian sairaalan uuden röntgenosaston 25 804 155 mk:n suuruisista hankinnoista, joi-ta varten päätettiin kertomusvuoden lisätalousarvioon merkitä 15 milj. mk ja loput v:n 1953 talousarvioon. Sairaalalautakunnalle myönnettiin oikeus tilata mainitut laitteet (23.4. 296 §).

Marian sairaalan eräitä v:n 1950 ja 1951 talousarvion tileillä olevia määrärahoja sallittiin ylittää yhteensä 5 021 193 mk (20.2. 153, 159 §, 5.3. 190 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen tekemään Helsingin yliopiston kanssa sopimuksen lääketieteellisen opetuksen järjestämisestä Marian sairaalan sisätautien osastolla sekä patologis-anatomisen opetuksen järjestämisestä samassa sairaalassa siten, että yliopiston maksettava korvaus edellisestä on 2 milj. mk ja jälkimmäisestä 1 milj. mk vuodelta ja että sopimukset ovat voimassa 3 vuotta v:n 1953 alusta lukien ja jatkuvasti edelleen, ellei niitä irtisanota ennen sen vuoden alkua, jonka päättyessä sopimus tahdotaan purkaa. Kaupunginhallitus oikeutettiin tekemään sopimuksiin ne muut muutokset, joihin tähän asti saatu kokemus antaa aihetta (11.6. 407 §).

Auroran sairaala. Sairaalalautakunta oli ehdottanut kulkutautisairaalan nimen muuttamista, koska sairaalassa nykyisin lähinnä hoidettiin lapsia. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa kulkutautisairaalan nimen nimeksi Auroran sairaala - Aurorasjukhuset (23.4. 299 §).

Sairaalaan päätettiin v:n 1953 alusta lukien perustaa seuraavat uudet virat: 24. palkkaluokkaan kuuluva laboratoriohoitajan virka ja lämmittäjä-mekaanikon virka, 25. palkkaluokkaan kuuluvat kaksi laborantin virkaa, 22. palkkaluokkaan kuuluvat kaksi sairaanhoitajan virkaa ja laboratorioapulaisen virka, 20. palkkaluokkaan kuuluva vahtimestarin virka, 18. palkkaluokkaan kuuluva röntgenapuhoitajan virka ja kaksi apuhoitajan virkaa, 15. palkkaluokkaan kuuluva lasinpesijän virka ja 11. palkkaluokkaan kuuluvat kaksi sairaala-apulaisen virkaa ja lakkauttaa 22. palkkaluokan laboratorioapulaisen, 19. palkkaluokan ovenvartijan ja 23. palkkaluokan asentajan virat (1.10.625 §).

Kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista myönnettiin 1 534 300 mk kuorma-auton hankkimista varten Auroran sairaalaan (29.10. 689 §).

Sairaalan v:n 1951 talousarvioon kuuluvia eräitä määrärahoja sallittiin ylittää yhteensä 12 678 128 mk (20.2. 159 §, 5.3. 190 §).

Lastensairaalan rakennustöiden jatkamista koskevassa aloitteessaan olivat vt Meltti ym. ehdottaneet, että kaupunginvaltuusto merkitsisi kertomusvuoden lisätalousarvioehdotukseensa 50 milj. mk:n määrärahan Auroran sairaalan alueelle tulevan uuden lastensairaalan rakennustöiden jatkamista varten. Yleisten töiden lautakunta oli aloitteen johdosta ilmoittanut, että kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö oli maaliskuun 20 p:nä ja kesäkuun 26 p:nä hylännyt talorakennusosaston anomukset rakennustöiden aloittamisesta. Asiasta tehtäisiin kuitenkin uusi anomus heti, kun olisi edellytyksiä myönteisen ratkaisun saamiseen. Ministeriön kielteinen kanta oli perustunut siihen, että rautatieviranomaiset olivat ilmoittaneet, ettei Marian sairaalan aluetta toistaiseksi tarvittu raidejärjestelyjä varten. Lastensairaalan olisi kuitenkin oltava valmiina silloin, kun aluetta jossa Marian sairaalan jo vanha ja liian pieni lastenosasto sijaitsee, tarvittaisiin rautateitä varten. Vaikka ministeriön kielteinen kanta on ihmetyttänyt kaupungin viranomaisia, ei asialle rakennussäännöstelyn takia voitu mitään. Kaupunginvaltuusto päätti, ettei aloitteen antanut aihetta toimenpiteisiin (23.1. 83 §, 3.9. 555 §).

Kivelän sairaalaan päätettiin v:n 1953 alusta perustaa seuraavat uudet virat: 38. palkkaluokan alilääkärin virka ja elektroencefalografilääkärin virka, kolme 24. palkkaluokan laboratoriohoitajan virkaa, kaksi 22. palkkaluokan sairaanhoitajan virkaa, 23. palkkaluokan mielisairanhoitajan virka, kahdeksan 22. palkkaluokan laboratorioapulaisen virkaa, 18. palkkaluokan röntgen-

apuhoitajan virka, neljä 20. palkkaluokan toimistoapulaisen virkaa, 23. palkkaluokan autonkuljettajan virka, 11. palkkaluokan sairaala-apulaisen virka ja 15. palkkaluokan varastonhoitajan virka ja lakkauttaa kolme 24. palkkaluokan osastonhoitajan ja kahdeksan 22. palkkaluokan sairaanhoitajan virkaa (1.10. 625 §).

Ko. vuoden alusta päätettiin lakkauttaa Kivelän sairaalan neljä hierojan virkaa sekä perustaa niiden tilalle neljä 22. palkkaluokkaan kuuluvaa lääkintävoimistelijan virkaa (23.4. 280 §).

Kaupunginvaltuusto päätti oikeuttaa kaupunginhallituksen tekemään Helsingin yliopiston kanssa uuden sopimuksen eräiden Kivelän sairaalan osastojen luovuttamisesta yliopistolle sisätautiopetukseen käytettäväksi viiden vuoden aikana tammikuun 1 p:stä 1953 lukien 4.8 milj. mk:n korvauksesta vuodessa (12.11. 727 §).

Kammion Sairaskoti oy:n lopetettua toimintansa kesäkuun 1 p:nä oli yhtiölle kuuluneet kiinteistöt siirtyneet Holvi oy:n omistukseen. Tämä oli tarjoutunut vuokraamaan ko. sairaalan irtaimistoinen kaupungille viiden vuoden ajaksi 1.2 milj. mk:n kuukausivuokrasta. Kun ko. sairaalassa jatkuvasti oli hoidettu n. 100 potilasta ja kun sairaalapaikkojen saanti kaupungissa oli erittäin vaikeaa, oli kaupunginhallitus asian kiireellisyyden vuoksi antanut kiinteistölautakunnan tehtäväksi vuokrata tarjotut rakennukset. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen toimenpiteen entisen Kammion sairaalan huonetilojen vuokraamiseksi Kivelän sairaalan mielitautiosaston laajentamista varten käytettäväksi sekä merkitä kertomusvuoden lisätalousarvion sairaanhoidon pääluokkaan kaupunginhallituksen käytettäväksi 25 milj. mk, mistä määrästä myönnettiin 7.2 milj. mk vuokramenoihin ja enintään 6.727 milj. mk palkkamenoihin ja loput tarpeen mukaan muihin Kivelän sairaalan ko. laajentamisesta aiheutuviin menoihin. Kertomusvuoden lisätalousarvion kiinteistöjen pääluokan tilille Sairaalat päätettiin merkitä 1 milj. mk yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi ent. Kammion sairaalan kaupungin käyttöön vuokratujen huoneistojen sisäkorjauksia varten sekä merkitä ko. lisätalousarvion tulopuolelle tilille Kivelän sairaala 995 000 mk sekä tilille Luontoisedut 745 000 mk (2.7. 491 §).

Kivelän sairaalan eräitä v:n 1951 talousarvioon kuuluvia määrärahoja sallittiin ylittää yhteensä 2 262 379 mk (20.2. 159 §, 5.3. 190 §).

Sairaalan pihavalaistuksen parantamista varten myönnettiin 55 837 mk ko. vuoden tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan Edeltä arvaamattomia pääomamenoja varten merkityistä kaupunginvaltuuston käyttövaroitista (20.2. 153 §).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä numeroilla 1-13 varustetut ja loka-kuun 29 p:nä 1951 päivätyt pääpiirustukset muutospiirustuksineen kortteliin n:o 481 tonteille n:o 23-33 Pohj. Hesperiankadun varrelle rakennettavia Kivelän sairaalan hoitajattarien ja henkilökunnan asuntoloita varten, kuitenkin siten, että rakennuksiin ei rakenneta tasakattoja. Kaupunginhallitukselle myönnettiin oikeus tehdä työtä suoritettaessa piirustuksiin tarpeellisiksi havaitut pienehköt muutokset. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti kehottaa ao. viranomaisia työpiirustuksia laatiessaan harkitsemaan, voidaanko kuhunkin kerrokseen pesu-, kuivaus- ja silityshuoneita varten varattuja tiloja ainakin osittain käyttää tarkoitukseenmukaisemmin (23.4. 298 §).

Nikkilän sairaalan 20. palkkaluokkaan kuuluva räätälin virka päätettiin lakkauttaa helmikuun 1 p:stä ja sairaalan 15. palkkaluokkaan kuuluva apulais-

suutarin virka siirtää 21. palkkaluokkaan huhtikuun 1 p:stä. Samalla kaupunginvaltuusto myönsi korotetun palkan maksamista varten kertomusvuonna 51 700 mk yleisen kunnallishallinnon pääluokan tililtä Uusien virkojen palkat sekä palkankorotukset (20. 2. 130 §).

Edelleen päätettiin Nikkilän sairaalaan perustaa v:n 1953 alusta lukien seuraavat uudet virat: kolme 22. palkkaluokan lämmittäjän virkaa, 18. palkkaluokkaan kuuluva apumiehen virka ja neljä 11. palkkaluokan sairaala-apulaisen virkaa (1. 10. 625 §).

Sairaalan v:n 1951 talousarvioon kuuluvia eräitä määrärahoja sallittiin ylittää yhteensä 82 587 mk (5. 3. 190 §).

V:n 1950 talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan Nikkilän sairaalan erinäisiä töitä varten merkittyä määrärahaa saatiin ylittää 1 363 549 mk (20. 2. 153 §).

Helsingin kaupungin tuberkuloosipiirin sisäinen järjestely. Kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti v:n 1953 alusta lukien

- 1) siirtää tuberkuloositoimiston sairaalalautakunnan alaiseksi;
- 2) muuttaa tuberkuloosisairaalan nimen tuberkuloosiparantolaksi;
- 3) siirtää tuberkuloosiparantolan ylilääkärin ja johtajan viran 47. palkkaluokasta 48. palkkaluokkaan;
- 4) siirtää tuberkuloosiparantolan taloudenhoitajan viran 37. palkkaluokasta 38. palkkaluokkaan;
- 5) muuttaa tuberkuloosilääkärin virkanimikkeen tuberkuloositoimiston ylilääkäriksi;
- 6) muuttaa tuberkuloositoimiston kanslistin viran toimistonhoitajan viraksi; sekä
- 7) hyväksyä kaupunginhallituksen mietintöön n:o 17 sisältyvät Helsingin kaupungin tuberkuloosipiirin ohjesäännön ja Helsingin kaupungin tuberkuloosipiirin johtosäännön.

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti alistaa tuberkuloosipiirin ohjesäännön kokonaisuudessaan ja tuberkuloosipiirin johtosäännön lääkäreitä koskevalta osalta lääkintöhallituksen vahvistettavaksi sekä 3) ja 4) ponnet sosiaaliministeriön hyväksyttäväksi (17. 9. 602 §, kunn. as. kok. s. 161, 165).

Tuberkuloosisairaalaan päätettiin v:n 1953 alusta lukien palkata kuusi 18. palkkaluokkaan kuuluvaa apuhoitajaa ja 11. palkkaluokkaan kuuluva sairaala-apulainen sekä lakkauttaa 18. palkkaluokan naispuolisen vahtimestarin virka, 14. palkkaluokan ompelijan virka ja kaksi 11. palkkaluokan pesuapulaisen virkaa (1. 10. 625 §, 29. 10. 683 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen uusimaan Helsingin yliopiston kanssa tuberkuloosisairaalan eräiden osastojen käyttämisestä yliopistolliseen opetukseen tehdyn, kertomusvuoden lopussa päättyvän sopimuksen pääasiallisesti siten muutettuna, että yliopiston puolesta kaupungille suoritettava rahallinen korvaus on v:n 1953 alusta lukien 500 000 mk vuodessa ja että yliopisto lisäksi viimeistään v:n 1954 alusta palkkaa kaikki opetustarkoituksiin käyttämillään osastoilla tarvittavat lääkärit, joita yliopiston määräämän professorin lisäksi tulee olla vähintään kaksi apulaislääkäriä. Sopimus voidaan tehdä joko kiinteänä viideksi vuodeksi tai, jos yliopisto niin haluaa, toistaiseksi sillä ehdolla, että jommalta kummalta puolelta tapahtuva irtisanominen on suoritettava ennen sen vuoden alkua, jonka päättyessä sopimus halutaan purkaa (17. 12. 814 §).

Tuberkuloosisairaalan v:n 1951 talousarvioon kuuluvia määrärahoja sallittiin ylittää yhteensä 96 096 mk (5.3. 190 §).

Malmin sairaalan sisätautien osaston alilääkärin virka päätettiin v:n 1953 alusta siirtää 39. palkkaluokkaan. Päätös alistettiin sosiaaliministeriön palkkaosaston hyväksyttäväksi (3.9. 546 §).

Vielä päätettiin samasta ajankohdasta lukien palkata Malmin sairaalaan seuraavat uudet viranhaltijat: 18. palkkaluokan apuhoitaja ja apumies ja 11. palkkaluokan keittäjä (1.10. 625 §).

Malmin sairaalan eräitä v:n 1950 talousarvioon kuuluvia määrärahoja sallittiin ylittää 449 272 mk (20.2. 153 §) ja v:n 1951 talousarvioon kuuluvia eräitä määrärahoja yhteensä 33 881 mk (5.3. 190 §).

Vt Vilkemaan ym. aloitteet, jotka koskivat Malmin sairaalan taloudenhoitajan viran siirtämistä ylempään palkkaluokkaan ja henkilökunnan asuntolan rakentamista Malmin sairaalan alueelle päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi (2.7. 503, 504 §).

Sairaanhoidajatarkoulu. Kaupunginvaltuusto oli v. 1951 (ks. 38) päättänyt muuttaa sairaanhoidajatarkoulun johtosäännön 15 §:n, joka koski sairaanhoitajaoppilaiden pääsyaatimuksia sekä alisti päätöksensä tältä osalta lääkintöhallituksen vahvistettavaksi. Lääkintöhallitus oli maaliskuun 11 p:nä antamassaan päätöksessä ilmoittanut, että ehdotettu muutos poikkeaa sikäli valtion sairaanhoidajatarkouluissa noudatettavista vastaavista säännöistä, että vaikka valtion koulujenkin suhteen kansakoulukurssi oli merkitty vähimmäisvaatimukseksi, kuitenkin määrätään annettavaksi etusija korkeamman pohjakoulutuksen omaaville pyrkijöille. Näin ollen ei lääkintöhallitus ollut katsonut voivansa vahvistaa muutosta kaupunginvaltuuston hyväksymässä muodossa (2.4. 245 §).

Suomen Mielenterveysseuran avustuksen korottaminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti sairaalalautakunnan ylittämään sairaanhoidon pääluokan lukuun Eri-näiset menot ko. yhdistystä varten merkittyä määrärahaa 500 000 mk:lla sillä edellytyksellä, että seuran omistamassa Veikkolan parantolassa annettaisiin helsinkiläisille potilaille vähintään 8 000 hoitopäivää kertomusvuonna (11.6. 408 §).

Kellokosken sairaalan ylilääkärin ilmoitettua, että sairaalaa suunniteltiin laajennettavaksi n. 120 hoitopaikalla, jolloin kaupungilla olisi mahdollisuus aikaisempaa osuuttaan vastaavasti saada uusista paikoista n. 30 sairaansijaa, oli kaupunginvaltuusto päättänyt ilmoittaa sairaalalle, että kaupunki haluaa varata suunniteltavista lisäpaikoista entisen paikkamääränsä mukaisen osuuden (23.4. 301 §).

Allergiasairaalan poliklinikan käyttö. Kaupunginvaltuusto päätti merkitä kertomusvuoden lisätalousarvioehdotukseensa 650 000 mk:n avustuksen allergiatutkimussäätiölle sillä ehdolla, että helsinkiläiset potilaat saavat käyttää allergiasairaalan poliklinikkaa samansuuruisilla maksuilla mitkä olivat voimassa Marian sairaalan poliklinikassa. V:n 1953 talousarvioon päätettiin merkitä 1 milj. mk samaan tarkoitukseen ja samalla edellytyksellä (23.4. 300 §).

Ammattilääketieteen tutkimussäätiön sairaalaa varten varattua määrärahaa saatiin ylittää 143 824 mk (5.3. 190 §).

Invaliidisäätiön ortopedisesta sairaalasta varattavia uusia potilaspaikkoja varten päätettiin v:n 1953 talousarvioehdotukseen merkitä 10 milj. mk:n määräraha (10.12. 789 §).

Kurssi- ja lomakodin järjestämiseksi tuberkuloottisia varten olivat vt Hakulinen ym. tehneet huhtikuun 11 p:nä 1951 aloitteen, missä esitettiin, et-

tä kaupungin toimesta suoritettaisiin kiireellisesti selvitys siitä, mihin kaupungin käytettävissä olevista rakennuksista tai maa-alueista kaupungin välittömässä läheisyydessä voitaisiin sijoittaa kurssi- tai lomakoti tuberkuloottisia varten ja jos sellaiseen oli olemassa edellytyksiä, annettaisiin ko. koti makсутta tai kohtuullista korvausta vastaan Helsingin Tuberkuloosiyhdistyksen käyttöön. Terveydenhoitolautakunta ja tuberkuloositoimisto pitivät aloitetta erittäin tärkeänä. Sen toteuttaminen edellytti kuitenkin, että olisi saatavissa sovelias tonttialue tai kiinteistö. Mikäli tällainen olisi tarjolla, lautakunta ehdotti, että sen käyttöä suunnittelemaan asetettaisiin toimikunta. Kiinteistölautakunta ilmoitti, että toistaiseksi ei ollut tiedossa tarkoitukseen sopivaa rakennusta. Koska tehty ehdotus oli kuitenkin varsin kannatettava, tultaisiin tiedusteluja jatkamaan alueen saamiseksi ko. tarkoitusta varten. Tähän vedoten kaupunginvaltuusto päätti, ettei asia tällä kertaa antanut aihetta enempään toimenpiteisiin (5.3. 177 §).

Uuden keskussairaalan rakentamisesta pohjoiseen kaupunginosaan olivat vt Meltti ym. tehneet aloitteen, jossa ehdotettiin kaupungissa vallitsevaan sairaalapaikkapulaan viitaten, että kaupunginvaltuusto merkitsisi v:n 1953 varsinaiseen talousarvioon 200 milj. mk:n määrärahan aikaisemmin hyväksytyn keskussairaalan rakentamiseksi pohjoiseen kaupunginosaan. Sairaalalautakunta oli antamassaan lausunnossa huomauttanut, että kaupunginhallituksen asettaman sairaalakomitean mietintö sisälsi suunnitelman keskussairaalan rakentamiseksi lähinnä pohjoisia kaupunginosia varten ja oli kaupunginvaltuusto v. 1951 (ks. s. 36) periaatteessa hyväksynyt ehdotuksen. Kaupunginhallitus oli myös v. 1951 asettanut rakennustoimikunnan toteuttamaan Kivelän sairaalan laajentamista uudenaikaiseksi keskussairaalaksi. Toimikunnan suorittamaa valmistelutyötä oli tarkoitus käyttää hyväksi myös pohjoisia kaupunginosia varten tulevaa sairaalaa suunniteltaessa, koska molemmissa sairaaloissa tulisi olemaan eräitä samanlaisia osastoja. Myöskin sairaalalautakunta oli pitänyt mainittua sairaalahanketta erittäin tärkeänä ja esittänyt toivomuksen, että sen perustustyöt voitaisiin panna alulle jo v. 1953 ja varsinaiset rakennustyöt v. 1954. Kaupunginhallitus oli huomauttanut, että suuren sairaalan suunnittelu vaati perusteellista työtä ja vei paljon aikaa, mutta mikäli ko. suunnittelu-työ olisi edistynyt sille asteelle, että perustustyöt voitaisiin aloittaa v:n 1953 aikana, tulisi kaupunginhallitus ko. vuoden talousarvioehdotusta laatiessaan harkitsemaan määrärahan myöntämistä sitä varten. Kaupunginvaltuusto päätti, ettei aloite antanut aihetta toimenpiteisiin (2.7. 500 §, 1.10. 634 §, ks. v:n 1950 kert. s. 202).

Seuraavat aloitteet päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltaviksi:

vt Cavoniuksen ym. aloite toipilaskotien perustamiseksi (23.4. 321 §);

vt Leivo-Larssonin ym. aloite määrärahan merkitsemiseksi v:n 1953 talousarvioon päivärahan suorittamista varten tuberkuloosiparantoloista ja -sairaaloista pääseville toipilaille (29.10. 704 §);

vt Päivänsalon ym. aloite kroonisten sairaitten aseman parantamiseksi (17.9. 610 §).